

Osallistava turvallisuus maahanmuuttajille

Saku Rouvali

Koulutuspäällikkö

Hämeen Pelastusliitto

PAIVOIDEN KESKUSJÄRJESTÖ
SUOMEN PELASTUSLIITTO

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

SPEK

**OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE**

Osallistava turvallisuus maahanmuuttajille, OTE-M-hanke

- STEA-, ja PSES -rahoitus 2019 – 2020, keskustelu jatkoajasta vuodelle 2021
- Projektin hallinnoijana Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK
- Pilottialueena Häme ja Varsinais-Suomi, toimintaa laajennetaan valtakunnalliseksi resurssien mukaan
- Yhteistyökumppaneina Luetaan yhdessä-toimijat, Hämeen ja Jyränkölän setlementti, Lammin, Punkalaitumen, Turun, Salon ja Valolinnan vastaanottokeskukset, Koulutuskeskus Salpaus, Lahden Diakonialaitos sekä Hämeen Pelastusliitto
- Tavoitteena tukea maahanmuuttajien turvallisuustaitoja ja -tietoja sekä osallisuutta yhteiskunnassa.
- Tarkoituksena tuottaa erilaisia malleja sekä materiaalia ja testata niitä turvallisuusneuvonnassa.
- Projektissa Kristiina Mattila-Nousiainen sekä Saku Rouvali

FINNISH RED CROSS
SUOMEN PUNAISEN RISTIN SUOMEN
KESKUSJÄRJESTÖ

Miksi OTE-M?

- Erilaisten tutkimusten sekä onnettomuuksien esiin nostamat puutteet maahanmuuttajien turvallisuusosaamisessa.
- Osallistava turvallisuus erityisryhmille, OTE-hanke osoitti osallistavan työtavan toimivan hyvin erityisryhmille kohdistuvassa turvallisuusviestinnässä.

PAIKALLISEN EESTÄISSÄÄN
EESTIEN MAANMUUTTAJILLE

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

SPEK

**OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE**

OTE-M, maahanmuuttajat mukaan palokuntatoimintaan

- Palosuojelun edistämissäätiön hankeavustuksella tuetaan maahanmuuttajien mahdollisuutta tulla mukaan vapaaehtoispalokuntien toimintaan.
- Hämeen Pelastusliiton koulutuspäällikkö Saku Rouvali toteuttaa tämän osuuden tehden työtä sekä maahanmuuttajien, että palokuntien kanssa edistääkseen toimintaa.

PALOSUOJELUN EDISTÄMISSÄÄTIÖ
ESTISIJÄRJESTYSRAHOITUS

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

SPEK

**OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE**

Vastaanottokeskuksille tehty kysely

- Kyselyitä lähetettiin 49, vastauksia tuli 24.
- Taulukossa yleisimmät ongelmat, ei määrällisesti
- Vapaassa kommenttiosiossa usein mainittu: asukkaiden itsetuhoisuus, mielenterveyden häiriöt, sairaalajaksolta palautetaan todella nopeasti vastaanottokeskukseen.
- Palo-ovet teljetään auki ja palovaroittimista poistetaan paristot, tai palovaroittimet teipataan umpeen.
- Varatuista ajoista ei pidetä kiinni.
- Pitkittynyt prosessi on tuonut omia oheisilmiöitä asiakkaiden elämään. Yleinen ilmiö on vetäytyminen, ilottomuus ja asioiden hoidon haasteet jne.

PAIKKALUONNIN EESTÄMÄÄNÄÄN
SIVUSTUS- JA KÄYTTÖTILAT

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö
SPEK

**OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE**

Laaja turvallisuuskäsitys

- Paloturvallisuus
- Poistumisturvallisuus
- Varautuminen, kotivara
- Tapaturmien ehkäisy
- Kiinteistön turvallisuus
 - Käyttö; vesi ja sen käyttö, tulisijat, sähkö, lämmitys
 - Ulkoinen; roskakatos, lajittelu hoito, huolto
- Henkilöturvallisuus
 - Maahanmuuttajan oma, työntekijän, ulkopuolisten turvallisuus
- Liikkumisen turvallisuus
 - kävelijä, pyöräilijä ja autoilija, lapsi autossa
- Rikosturvallisuus

Taloudellinen
turvallisuus
kulkee
mukana
kaikissa
aiheissa.

PALOLUOKELUN EDUSTAJASÄÄTIÖ
SUOMEN PELASTUSLAITOS

Suomen Pelastuslaiton
Keskusjärjestö

SPEK

**OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE**

Maahanmuuton syitä

Työperäinen maahanmuutto

Opiskelu

Avoliitto suomalaisen kanssa

Paluumuutto

Turvapaikka

kiintiöpakolainen

- Suomeen muutetaan eri syistä, eri maista, eri uskontoa tunnustaen, eri kieltä puhuvana ja erilaisista koulutustaustoista, kulttuureista ja elinympäristöstä.
- Joillekin maahanmuuttajille puhumme itsestäänselvyyksistä, silloin pääpaino on suomen kielen oppimisessa. Osalle kaikki asiat ovat uusia ja outoja, silloin kuvat ja materiaali korostuu.

PAIKOITUKSEEN EIKÄ VASTAANOTTOON
SUOMEN PÄÄKESKUS

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö
SPEK

**OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE**

- Vuoden 2018 lopussa Suomessa asui lähes 392 000 vieraskielistä, eli 7,1 prosenttia koko väestöstä.
- Vieraskielisiksi luetaan henkilöt, joiden kieli on jokin muu kuin suomi, ruotsi tai saame.
- Määrä kasvoi edellisestä vuodesta yli 18 500 hengellä, eli 4,9 prosenttia edellisvuodesta.
- 2019 tilastot julkaistaan huhtikuussa.

Suomen ulkomaalaisväestö kansalaisuuden, äidinkielen tai syntymämaan mukaan, 2017

Koko väestö - 5 513 130

Ulkomaan kansalaisia

249 452
(4,5%)

Vieraskielisiä

373 325
(6,8%)

Ulkomailla syntyneitä

373 000
(6,8%)

Viro - 51 539
Venäjä - 29 183
Irak - 11 729
Kiina - 8 742
Ruotsi - 8 018
Thaimaa - 7 533
Somalia - 6 677
Afganistan - 5 792
Vietnam - 5 603
Syyria - 5 290

Venäjä - 77 177
Viro, eesti - 49 590
Arabia - 26 487
Somali - 20 007
Englanti - 19 626
Kurdi - 13 327
Persia, farsi - 12 090
Kiina - 11 825
Albania - 10 391
Vietnam - 9 872

Ent. NL - 56 696
Viro - 46 022
Ruotsi - 32 424
Irak - 16 254
Venäjä - 14 227
Somalia - 11 437
Kiina - 10 862
Thaimaa - 10 517
Tuntemat - 9085
Vietnam - 8012

Lähde: Tilastokeskus

PAIKALLISELAIN EDUSTAJASÄÄTIÖ
ETNIIKKA- ja KULTTUURITILIT

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

SPEK

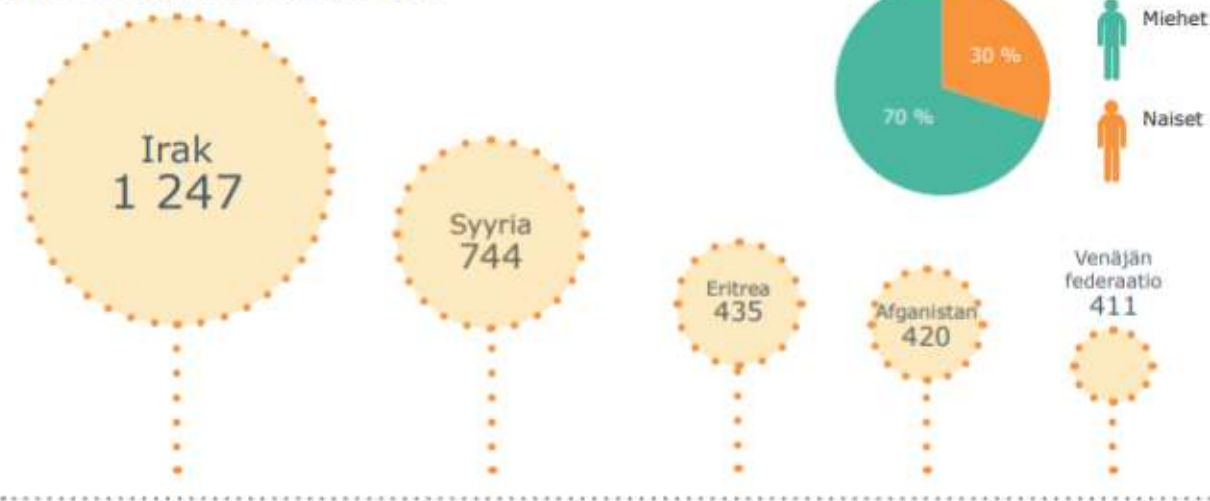
OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE

Viimeisen 6 kuukauden aikana (7.-12.2019) turvapaikkahakemuksia on tehty 2656 kpl. Niistä 720 kpl on ollut alaikäisten tekemiä.

Suurimpana ryhmänä edelleen irakilaisten tekemät turvapaikkahakemukset, 789 kpl.

Naisia hakijoista on ollut 886 kpl ja miehiä 1769 kpl, sekä yksi jonka sukupuolta ei ole tiedossa.

TURVAPAIKANHAKIJOIDEN KANSALAISUUDET, VIISI SUURINTA RYHMÄÄ 2017

TURVAPAIKANHAKIJAT 2017

Kansallisuus	Yhteensä
Irak	1 453
Syyria	744
Eritrea	435
Afganistan	420
Venäjän Federaatio	411
Somalia	130
Georgia	122
Turkki	113
Nigeria	103
Albania	102
TOP-10 kansalaisuudet yhteensä	4 033
Kaikki yhteensä	5 046

TURVAPAIKANHAKIJAT 2016

Kansallisuus	Yhteensä
Irak	1 247
Afganistan	757
Syyria	602
Somalia	432
Eritrea	279
Venäjän federaatio	193
Intia	182
Nigeria	169
Iran	153
Turkki	101
TOP-10 kansalaisuudet yhteensä	4 115
Kaikki yhteensä	5 651

Lähde: Maahanmuuttovirasto

PÄIJÄTTYJEN ERIOISRYHMÄ
EITSOJEN KANSALAISET

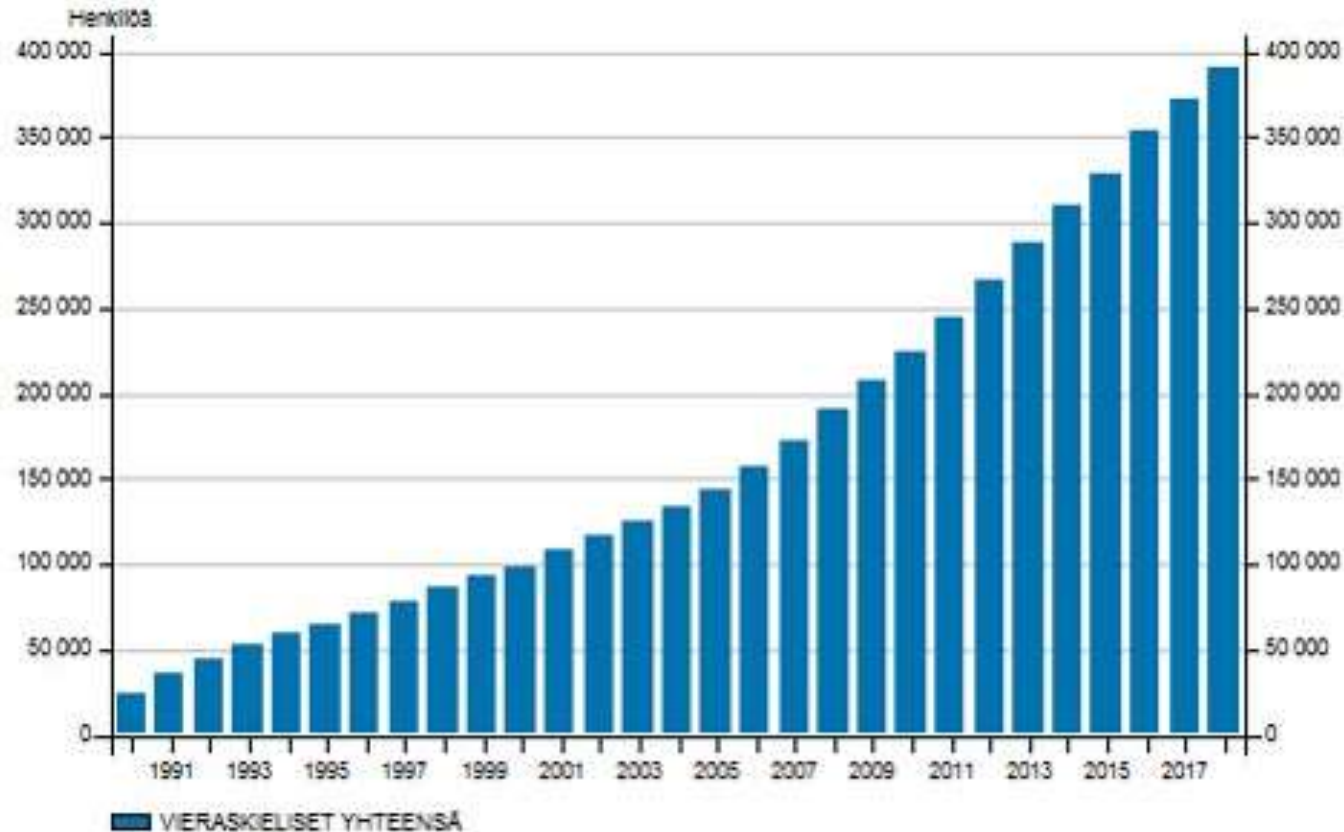
Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

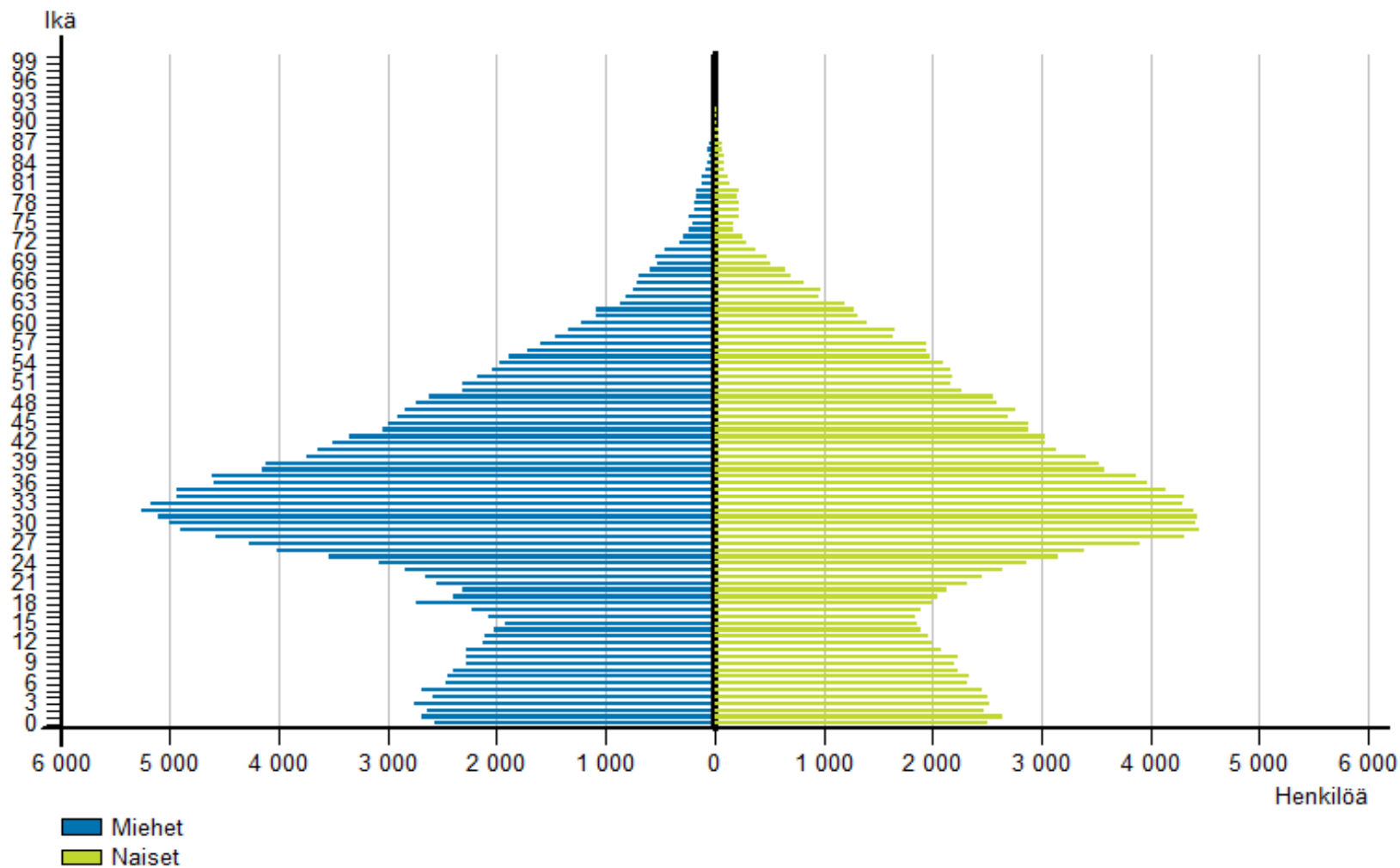
OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE

Maahanmuuttajien määrä lisääntyy

Väestö kielen mukaan 1990-2018
VIERASKIELISET YHTEENSÄ

Vieraskielisten ikärakenne 2017

Tilastokeskus / Väestörakenne

PELASTUSLAITOS
Suomen Pelastuslaitos

Suomen Pelastuslaitos
Keskusjärjestö
SPEK

**OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE**

OTE –M kohderyhmät

Maahanmuuttajat

- Kotona olevat kotiäidit
- Ikääntyneet (ongelmat samoja kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvilla ikääntyneillä)
- Vastaanottokeskusten asukkaat
- Kotoutumiskoulutukseen osallistuvat

Maahanmuuttajien
kanssa
työskentelevät

Suomen opettajat
Vastaanottokeskus
ten henkilökunta

Vapaaehtoistoimijat
jotka tekevät työtä
maahanmuuttajien
kanssa

Luetaan yhdessä-vapaaehtoiset
Setlementtien ja SPR:n
ystävätoiminta
Vapaaehtoispalokuntalaiset
Martat ja muut toimijat

PALOKIELIEN EERSTÄMISYHDISTYS
SUOMEN PELASTUSALAN KESKUSJÄRJESTÖN
YHTEISKÄYTTÖYHTEISÖ

Toiminta

- Opintopakettit suomen tunneille, näiden kehittäminen ja muuttaminen palautteen mukaan.
- Tapahtumat yhdessä kantasuomalaisten kanssa.
- Alkusammutusharjoitukset osana suomen tunteja tai tutustumista palokuntatoimintaan.

Tapauksia ja esimerkki opetuksen sisällöstä

Esimerkki materiaalista

Sähkölaitteet

- Liesi:
 - Vain ruoan valmistukseen.
 - Valvo ruoan valmistusta.
 - Liesi ja uuni tyhjinä tavaroista.

- Johdot ehjiä

POIS

OK

Maahanmuuttajat mukana pelastustoimessa

Vastanneita palokuntia 184

Niissä 19% oli maahanmuuttajataustaisia henkilöitä (35 hlöä)

81% vastaajista totesi ettei palokunnassa ole maahanmuuttajataustaisia henkilöitä.

- Kysely toteutettiin syksyllä 2019 Webropol-kyselynä.
- Kysely lähetettiin kaikille manner-Suomen pelastuslaitoksille toimitettavaksi sekä myös vapaaehtoispalokunnille.
- Vastanneiden määrä oli tosi pieni, joten todellista henkilömäärää ei ole tiedossa.

PELASTUSLAITOS
SUOMEN PELASTUSLAITOS

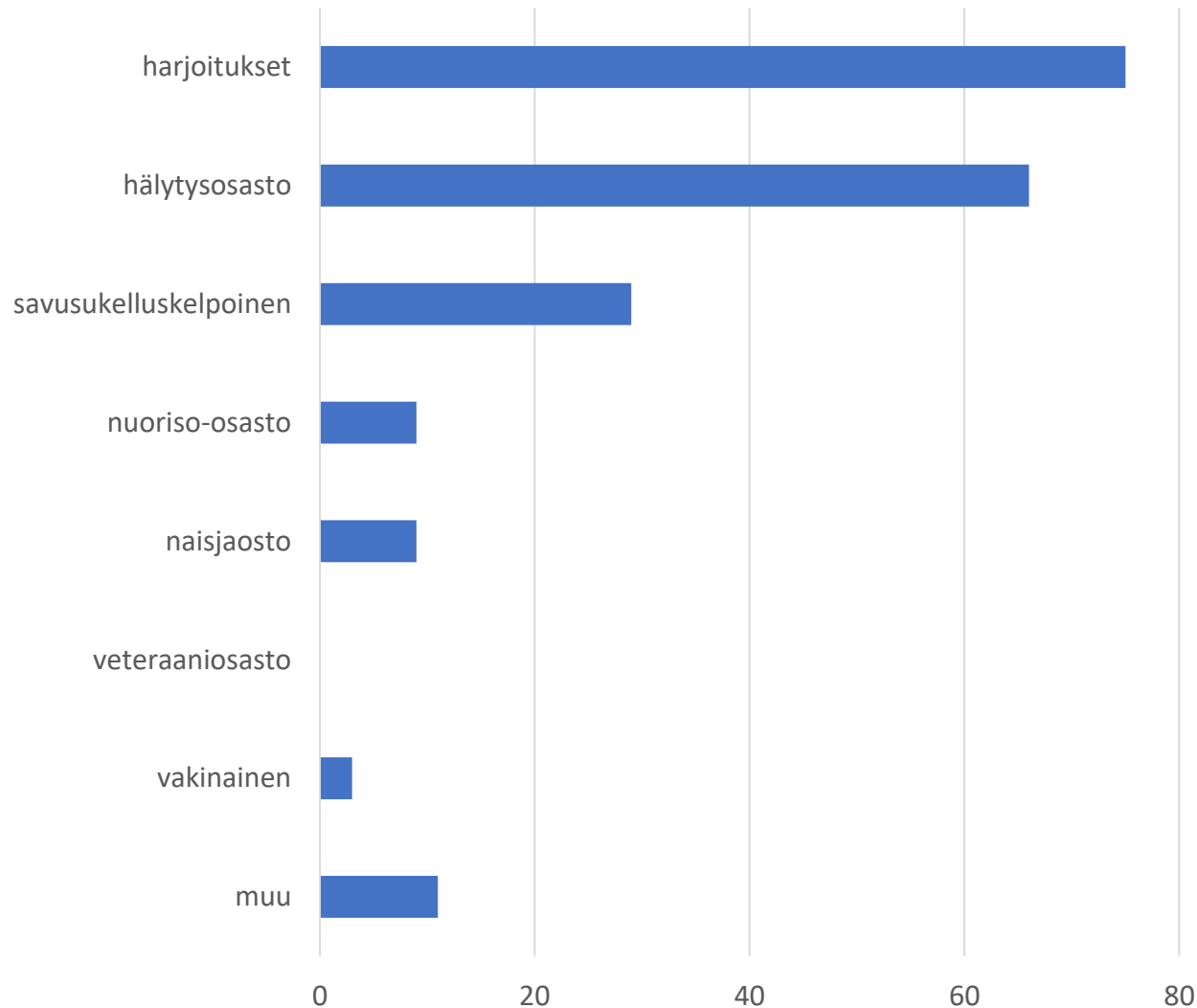
Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

SPEK

OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE

Maahanmuuttajien osallistuminen %

■ Maahanmuuttajien osallistuminen %

Maahanmuuttajien osallistuminen palokuntien toimintaan

Yhteensä 35 henkilöä, joista miehiä 77% naisia 23%

PALOSUJELUN EDISTÄMISSÄÄTIÖ
SUOMEN PELASTUSALAN KESKUSJÄRJESTÖ

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE

Suunnitteilla ja toteutuksessa

Kyselyn vapaissa vastauksissa ongelmaksi koettiin kielitaito tai sen puute sekä osaaminen ja ymmärrys Suomen pelastustoimesta.

Asenne on vaihteleva, sekä palokuntalaisilla, että maahanmuuttajilla, yhteisen tekemisen ja tapaamisten kautta voi löytyä yhteisymmärrys ja yhteistä tekemistä.

- Kehitteillä on uusi toimintamalli ”kummitoiminnasta”, joka mahdollistaisi aluksi illan harjoitusaiheeseen tutustumisen päivällä ennen harjoituksia, josta siirryttäisiin illaksi harjoitusten pariin.
- Myöhemmin osallistuminen voisi olla mahdollista myös hälytystoimintaan.
- **Videoesittelyjä maahanmuuttajapalokuntalaisista löytyy ”Tarinoita palokuntalaisista” Youtube-kanavalta**

PALOKUJELUN EDISTÄMISSÄÄTIÖ
SUOMEN PELASTUSALAN KESKUSJÄRJESTÖ

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

SPEK

**OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE**

Kuinka sopimuspalokunta toimii, kun tulee hälytys?

- https://www.youtube.com/watch?v=Gp_YuIPh3iw&t=5s

PALOKUNNAN KESKUSTASAINFO
OPITIEDUKUNNAN TURVALLISUUS

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

SPEK

**OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE**

Simon Dienes, 17v, Unkari

- <https://www.youtube.com/watch?v=kBtiVqDpRsc&t=5s>

PALOKUKKELIN EESTIRAHVASAINIO
ESTONIAN FIRE AND RESCUE SERVICE

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

SPEK

**OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE**

Enrico Elberg, 45v, Viro

- <https://www.youtube.com/watch?v=BsuhYlfgTbg&t=4s>

PALOKUKKELIN EESTIRAHVASÕBRAD
ESTONIAN FIRE SERVICE FRIENDS

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

SPEK

**OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE**

Terence Sam, 32v, 2-polven maahanmuuttaja

- https://www.youtube.com/watch?v=qaR2BYIZ_Yk

PALOKUKKELIN EESTIRAHVASLIIGO
EESTI KIRJANDUSKESKUS

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

SPEK

**OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE**

Kuvia tapahtumista

Pelastustieto

9-10/2019 PELASTUSTOIMEN, ENSIHOIDON JA VARAUTUMISEN MEDIA

Iloisia vieraita

Maahanmuuttajat tutustuvat Oripään VPK:hon

OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE

Miksi turvakassi ja turvakortit?

- Turvallisuuteen vaikuttaa jokainen omalla toiminnallaan.
- Kassissa on konkreettiset, oikeat esineet, joihin pääsee tutustumaan.
- Turvakassiin on valikoitu esineitä, joilla voidaan parantaa turvallisuutta.
- Turvakassin avulla on helppo tutustua uusiinkin tuotteisiin, hinta 406€ sis alv.
- Turvakorteissa on esittely esineestä, miksi, milloin ja miten sitä käytetään, ostopaikkoja sekä hintahaarukka. Turvakortit 22€
<http://www.spek.fi/Suomeksi/Kehittaminen/Osallistava-Turvallisuus-Maahanmuuttajille/Turvakortit>
- Näiden kautta pystyy asiakkaille kertomaan turvallisuutta parantavista tuotteista ja toimintatavoista.

PALOKIELIEN ERIKIELISYYSKESKUS
OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN ALUE

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE

Turvakassikouluttajakoulutus

Turvakassin kouluttajakoulutus on kehitetty osallistava turvallisuus erityisryhmille (OTE)-hankkeessa. Hankkeen taustalla on kotona asumisen politiikka ja jokaisen ihmisen oikeus turvalliseen elämään.

Turvakassi sisältää turvallisuustekniikkaa arjen ja asumisen turvallisuuden eri osa-alueilta. Turvakassi sisältää tuotteita:

• palo- ja poistumisturvallisuudesta	• kiinteistöjen turvallisuudesta
• sähköturvallisuudesta	• henkilöturvallisuudesta
• liikkumisen turvallisuudesta	• rikosturvallisuudesta
• varautumisesta	• ja taloudellisesta turvallisuudesta
• tapaturmien ehkäisemisestä	

PALOSUOJELUN KESKUSJÄRJESTÖ
SUOMEN PELASTUSLAITOS

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE

Kiitos!

Lisätietoja:

Saku Rouvali
Projektityöntekijä

Osallistava Turvallisuus Maahanmuuttajille (OTE-

0500-110110

saku.rouvali@hameenpelastusliitto.fi

www.spek.fi

www.spek.fi/ote-m

Kuvat: Kristiina Mattila-Nousiainen, Saku Rouvali, Mia Hartikainen sekä Pelastustieto

PAIKALLISELLE ENSTÄÄMÄISÄÄ
SUOMEN PUNAISEN RISTIN KESKUSJÄRJESTÖN
SUOMEN PUNAISEN RISTIN KESKUSJÄRJESTÖN

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

SPEK

